

Handläggare

Annika Westin

0152-29664

Socialnämnden

Åtgärdsplan månadsrapport mars 2023 socialnämnden

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att

1. ta del av socialkontorets åtgärdsplan, vilken presenterar åtgärder som förbättrar prognosen med 2,9 miljon kronor.
2. ge kontoret i uppdrag att till nästkommande nämndsammanträde återkomma med förslag på ytterligare åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

Beskrivning av ärendet

Enligt Strängnäs kommuns mål- och resultatstyrning ska nämnden vid befarat underskott presentera en åtgärdsplan. En åtgärdsplan ska redovisa hur och när ett negativt resultat ska återställas. Nämnden beslutar om vilka åtgärder som ska vidtas och rapporterar vidare till kommunstyrelsen. Återkoppling och avstämning av åtgärdernas effekt sker sedan till nämnden och kommunstyrelsen i samband med månadsrapporteringen tills nämnden har en budget i balans.

På Socialnämndens sammanträde i maj (Månadsrapport mars 2023, Dnr SN/2023:5-042) redovisade nämnden per sista mars en negativ avvikelse med 2,8 miljoner kronor samt en helårsprognos med ett underskott på 14,5 miljoner kronor.

Utifrån helårsprognosen med underskott presenterar kontoret en åtgärdsplan. Sammanlagt uppskattas föreslagna åtgärder i åtgärdsplanen förbättra prognosen med 2,9 miljoner kronor.

Återkoppling och avstämning av åtgärdernas effekt sker sedan till nämnden och kommunstyrelsen i samband med månadsrapporteringen tills nämnden har en budget i balans.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Socialnämndens prognostiserade resultat och åtgärdsplan följs upp månadsvis.

Uppföljning

Beslutet följs upp inom ramen för den löpande ekonomiska uppföljningen.

Beslutsunderlag

Rapport, Mars månadsrapport 2023 socialnämnden 230419, 2023-04-20

Rapport, Åtgärdsplan månadsrapport mars 2023 socialnämnden, 2023-05-22

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen

Marjo Savelius
Socialchef

Annika Westin
Verksamhets controller

Carolina Eriksson
Ekonomicontroller

Socialnämnden

Månadsrapport

2023-04-19

MARS MÅNADSRAPPORT

Innehåll

Driftredovisning.....	2
Kommentarer till resultat	2
Kommentarer till prognos	3
Kommentarer till nettokostnadsförändring	7
Ramprotokoll	8

Driftredovisning

	Utfall Jan - Mar 2023	Budget Jan - Mar 2023	Avvikelse Jan - Mar 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Prognos Avvikelse
Socialnämnden	-0.4	-0.5	0.2	-2.2	-2.2	0.0
Socialkontoret	-2.9	-7.5	4.6	-12.8	-29.8	17.0
Myndighet	-68.6	-62.0	-6.6	-278.0	-251.0	-27.0
Individ och familjeomsorg	-16.9	-20.3	3.5	-73.8	-80.3	6.5
Äldreomsorg	-72.1	-64.9	-7.2	-272.2	-255.2	-17.0
Hälsa- och Sjukvård	-19.7	-19.6	-0.1	-78.4	-77.7	-0.7
Funktionshinderomsorg	-33.4	-34.3	0.9	-129.7	-133.5	3.8
Administration och digitalisering SK	-5.9	-7.9	1.9	-28.0	-30.9	2.8
Socialnämnden	-	-217.2	-2.8	-875.1	-860.6	-14.5
	220.0					

Kommentarer till resultat

Driftredovisningen omfattar ett ekonomiskt utfall för januari till mars per verksamhetsområde. Socialnämnden redovisade per sista mars en negativ avvikelse med 2,8 miljoner kronor. Underskottet förklaras främst av att hemtjänstens egen regi har högre kostnader än beslutad ersättningsnivå samt att det har varit höga kostnader för institutionsplaceringar av barn och unga.

Kommentarer till prognos

Socialnämndens helårsprognos är ett underskott på 14,5 miljoner kronor men innehåller avvikelser per verksamhetsområde vilket presenteras i texten nedan.

Socialkontoret ledning

Prognos 17 mkr

Överskottet består främst av att budgeterade buffertar inte har fördelats ut till respektive verksamhetsområde. Buffertarna är främst till för att täcka eventuella kostnadsökningar till följd av volymökningar samt ett prognostiserat underskott inom hemtjänsten.

Myndighet

Prognos - 27 mkr

Underskottet i helårsprognosen beror främst på fortsatt längre och fler placeringar för barn och ungdomar. Placeringar av barn och unga på statens institutionsvård (SIS) har ökat mycket på grund av problematik med bland annat grov kriminalitet.

Kostnaderna för köp av LSS placeringar förväntas vara fortsatt höga 2023 och en bit in i 2024 då planerade boenden i egen regi beräknas bli inflyttningsklara. Under tiden beviljas kompenserande insatser till de brukare som väntar på verkställighet av boendebeslut.

Socialsekreterare är en svårrekryterad grupp vilket inneburit höga kostnader för inhyrd personal. Framförallt har det varit svårt att rekrytera personal som ska arbeta med barn där särskilda behörighetskrav ställs.

Åtgärder

- För att minska kostnaderna för externa placeringar pågår ett arbete tillsammans med Individ och familjeomsorg att identifiera vilka öppenvårdsinsatser som saknas för att undvika och korta ned externa placeringar. Bland annat kommer det finnas tillgång till träningslägenheter som syftar till att få en rörlig boendekedja så att individer inte fastnar på externa behandlingshem i slussen eller i bostadslöshet. Målet är att de lättare kan närma sig ett eget kontrakt.

- Ett intensivt arbete med att rekrytera personal och göra arbetsomfördelningar genom att särskilja rent administrativa arbetsuppgifter ur socialsekreteraruppdraget pågår, vilket kan möjliggöra rekrytering av administratörer och att socialsekreterartjänsterna blir mer lockande att söka.
- Revidera delegationsordningen.
- Börja ta ut egenavgifter vid placeringar av vuxna och barn.

Individ och familjeomsorg

Prognos 6,5 mkr

Det prognostiserade överskottet på helår kan förklaras av lägre personalkostnader än budgeterat inom flera enheter. Inom exempelvis ekonomiskt bistånd har vakanta tjänster inte behövt tillsättas då inflödet av ärenden varit lägre.

Äldreomsorg

Prognos -17 mkr

Underskottet i helårsprognosen beror på högre kostnader för hemtjänstens egen regi än beslutad ersättningsnivå. De höga kostnaderna förklaras bland annat av att brukarnas behov av insatser snabbt kan ändras vilket kräver en flexibilitet att kunna ställa om bemanningen för att parera nyinkomna och avbokade beslut. Sjukfrånvaron är fortsatt hög, vilket delvis beror på kvarstående pandemiregler. Högre administrativa kostnader i början av året grundar sig i en omorganisation som innebar att personal från tre tidigare enheter delades upp på fyra enheter och den nya organisationen krävde ytterligare en enhetschef och en samordnare. Därutöver täcker inte uppräknningen av ersättningsnivån på 3,5 procent för 2023 de faktiska kostnadsökningarna.

Övriga områden inom äldreomsorg redovisar budgetar i balans men inom äldreomsorgens särskilda boenden finns det skillnader mellan enheterna där vissa redovisar underskott och andra överskott. Underskotten förklaras ofta av att det är svårare att lägga ett effektivt schema då allt fler jobbar heltid.

Åtgärder

- Projekt kring schemahantering med mål att höja kunskapen i schemaläggning för att använda personalresurserna smartare.
- Fortsatt arbete pågår med att sänka sjukfrånvaron genom närvarande ledarskap, färre medarbetare per chef.
- Arbeta mer med att planera resurspass där överkapacitet finns.

Hälsa- och sjukvård

Prognos -0,7 mkr

Det prognostiserade underskottet beror främst på ökade kostnader för inhyrd personal för sjuksköterskor på särskilt boende samt för fysioterapeuter och arbetsterapeuter på rehabiliteringsenheten. Till hösten beräknas endast enheten för rehabilitering ha kvarstående hyrpersonal. Övriga enheter har lyckats minska sitt beroende till hyrpersonal genom att förändra arbetsroller och funktioner. Vissa tjänster förväntas också finansieras av statliga medel.

Åtgärder

- Insatser för att främja en god kvalitet på utförda tjänster och insatser för att främja en hållbar arbetsmiljö och närvarande ledarskap.
- Insatser för att ytterligare förändra arbetsroller och funktioner för att minska beroendet av hyrpersonal.
- Fortsatt övervaka och granska kostnaderna för inhyrd personal för sjuksköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter.
- Effektivisering av kostnader för hjälpmedel och förbrukningsartiklar.

Funktionshinderomsorg

Prognos 3,8 mkr

Det prognostiserade överskottet beror främst på tillfälligt vakanta tjänster då utökning av daglig verksamhet senarelagts till hösten men var budgeterat från januari.

Överskottet beror även på att Brunnsvägens serviceboende är för högt budgeterat då andelen platser blev färre än vad som från början var planerat.

Administration och digitalisering

Prognos 2,8 mkr

Det prognostiserade överskottet kan förklaras av lägre kostnader för trygghetslarm inom särskilda boenden på grund av en avbruten upphandling. Det förklaras även av lägre kostnader för larm- och bevakning på grund av ett uppsagt avtal.

Kommentarer till nettokostnadsförändring

Tabellen visar nettokostnadsförändringen för socialnämndens verksamheter totalt under 2023 jämfört med samma period föregående år. För perioden januari till mars 2023 var nettokostnaden 220 miljoner kronor vilket är en ökning med 23,2 miljoner kronor vilket motsvarar 11,8 procent jämfört med samma period föregående år. Ökningen kan delvis förklaras av ökade kostnader för köp av huvudverksamhet vilket främst beror på fler och längre institutionsplaceringar av barn och unga. Ökningen mellan åren kan även förklaras av ökade kostnader för personal och inhyrd personal. Till följd av det högre utfallet för perioden förväntas också utfallet vid årets slut att vara högre jämfört med föregående år. Kostnaderna för köp av externa placeringar prognostiseras fortsätta på samma nivå under hela 2023 men däremot förväntas köp av inhyrd personal att minska i takt med att vakanser tillsätts.

	Utfall Jan - Mar 2023	Utfall Jan - Mar 2022	Utfall helår 2022	Prognos helår 2023
Socialnämnden	-220.0	-196.8	-790.5	-875.1

Ramprotokoll

Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-12 om de ekonomiska ramarna för 2023–2025. Därefter har budgeten för 2023 justerats med ändrade ersättningar till förtroendevalda, kompensation för avskrivningar och räntor på investeringar från 2022 samt ökade hyreskostnader för lokaler. Socialnämndens budgetram uppgår därmed till 860,6 miljoner kronor.

Summa av Budget		
Kategori	▼ Beslut	▼ Summa
Flerårsplan 2023	KF 2022-12-12, § 281	857 300
Justering för ers till förtroendevalda	KF 2022-12-12, § 283	706
Justering avskrivningar och räntor	KF 2002-08-26, § 115	363
Hyresjustering	KF 2002-08-26, § 115	2 226
Totalsumma		860 595

Åtgärdsplan månadsrapport mars 2023

Åtgärdsplan månadsrapport mars 2023
Socialnämnden
Dnr: SN/2023:286
2023-05-22

Bakgrund

Enligt Strängnäs kommuns mål- och resultatstyrning ska nämnden vid befarat underskott presentera en åtgärdsplan. En åtgärdsplan ska redovisa hur och när ett negativt resultat ska återställas. Nämnden beslutar om vilka åtgärder som ska vidtas och rapporterar vidare till kommunstyrelsen. Återkoppling och avstämning av åtgärdernas effekt sker sedan till nämnden och kommunstyrelsen i samband med månadsrapporteringen tills nämnden har en budget i balans.

På Socialnämndens sammanträde i maj (Månadsrapport mars 2023, Dnr SN/2023:5-042) redovisade nämnden per sista mars en negativ avvikelse med 2,8 miljoner kronor samt en helårsprognos med ett underskott på 14,5 miljoner kronor. För delår 1, (Delår 1, 2023 verksamhetsrapport socialnämnden, Dnr SN/2022:9) redovisar nämnden per sista april en negativ avvikelse med 6,6 miljoner kronor samt en helårsprognos på 16,3 miljoner kronor.

Prognosen per sista april var försämrad med 1,8 miljoner kronor i förhållande till prognosen per sista mars till följd av ytterligare underskott i hemtjänstens egen regi på grund av högre kostnader än beslutad ersättningsnivå samt att det har varit fortsatt högre kostnader för institutionsplaceringar av barn och unga.

Åtgärdsplan

Åtgärdsplan för socialnämnden			2023		2024		Totalt 2023-2024	
			Planerad årseffekt	Prognos/ utfall	Planerad årseffekt	Prognos/ utfall	Planerad effekt	Prognos/ utfall
Belopp i tkr	Datum (1)	Ansvarig (2)						
Pågående åtgärder								
Förändrad nattbemanning inom funktionshinderomsorgen	2023-05-22	Verksamhetschef	-1 300					
Uppsagt avtal inom Administration och Digitalisering	2023-05-22	Verksamhetschef Administration och Digitalisering	-500				-500	0
Effektivare organisation kring samordnare inom hemtjänsten	2023-05-22	Tf verksamhetschef hemtjänst	-600		-1 200		-1 800	0
Vakanshållna tjänster	2023-05-22	Socialchef	-450				-450	0
Förslag till åtgärder								
Utvärdering digitala inköp		Tf verksamhetschef hemtjänst	-75		-1 300		-1 375	0
Summa årseffekt			-2 925	0	-2 500	0	-4 125	0

Ovanstående tabell visar de hittills föreslagna åtgärderna för att nå en budget i balans. Sammanlagt uppskattas föreslagna åtgärder förbättra prognosen med 2,9 miljoner kronor.

Nedan följer en förklaring till respektive åtgärd i tabellen.

Förändrad nattbemanning inom funktionshinderomsorgen

Nattbemanningen inom funktionshinderomsorgen har minskats efter en översyn av behov av insatser, till följd av resultatet från Kostnad per brukare och Kuben som genomfördes 2022.

Uppsagt avtal inom Administration och Digitalisering

Avtal för väktare har sagts upp, i stället kommer väktare nyttjas vid behov till planerade möten med behov av utökad säkerhet.

Effektivare organisation kring samordnare inom hemtjänsten

Hemtjänstens organisation gällande samordnare har setts över och funktionen vice samordnare har tagits bort.

Vakanshållna tjänster

Under pågående översyn av socialkontorets organisation vakanshålls verksamhetschefstjänst inom verksamhetsområdet myndighet, samt vakanta verksamhetsutvecklartjänster inom kontoret.

Utöver föreslagna åtgärder som redovisas i tabellen på sida 3, pågår ytterligare insatser för budget i balans vilka beräknas få effekt under 2023 och 2024.

- Taxor och avgifter ses över för att säkerställa att Strängnäs ligger i likvärdighet med riket och beräknas skapa ökade intäkter.
- Planering för att ta ut egenavgifter för placeringar av barn, vuxna samt inom missbruksvården pågår.
- Delegationsordningen genomgår en revidering och riktlinjer revideras och tillskapas med syfte att skapa bättre styrning mot insatser och budget i balans.
- För att bibehålla kvalitet söks och nyttjas de statsbidrag som utlyses vilket bidrar till att finansiera pågående kvalitetshöjande arbete.
- Kontoret är restriktiva gällande inköp, utbildning och konferenser och en effektivisering av kostnader för hjälpmedel och förbrukningsartiklar pågår. Prenumerationer ser över och avslutas.
- Hemtjänsten arbetar för en effektivare organisation genom planering och schemaläggning med målet att minska sitt underskott.
- Fler öppenvårdsinsatser tillskapas för att bättre kunna erbjuda förebyggande insatser på hemmaplan vilket kan minska behovet av att externplacera.
- Arbete med att säkra kompetensförsörjning för att minska beroendet till hyrpersonal samt åtgärder för att förbättra arbetsmiljö och minska sjukfrånvaro pågår, då hyrpersonal och sjukfrånvaro påverkar både arbetsmiljö, kontinuitet och kostnader.
- Intensifierat arbete med att få ned antal ärenden där kommunens totala kostnad för hemtjänst inte är rimlig i förhållande till kostnad för särskilt boende pågår.
- Verksamhetsområde funktionshinderomsorg och myndighet genomför gemensam planering för de nya boendena 2024 vilket innebär interna förflyttningar och i förekommande fall flytt till ordinärt boende.
- Projektanställning riktad mot ukrainska flyktingar har avslutats.

Om föreslagna samt planerade åtgärder inte får den effekt som önskas krävs ytterligare åtgärder i form av att exempelvis se över icke lagstadgade verksamheter.

Budget och uppföljning är stående punkter på ledningsgrupper, chefsträffar och arbetsplatsträffar för att visa på vikten av att hela kontoret bidrar till budget i balans.

Återkoppling och avstämning av åtgärdernas effekt sker till nämnden och kommunstyrelsen i samband med månadsrapporteringen tills nämnden har en budget i balans.